

FOTO: ROBERT OLSSON, NBR

Ogräsbekämpning 2011 – lika viktigt men svårare än tidigare

Robert Olsson, NBR Nordic Beet Research Foundation

Nya begränsningar i produktlistan tillsammans med allt mer kringgärdade användningskrav för de produkter som återstår. Så är läget inför ogräsbekämpningen 2011. Vi kan fortsatt lösa våra ogräsproblem i betfälten. Och det är fortsatt lika viktigt som tidigare. Men det har blivit lite svårare.

Läget inför 2011

Goltix SC 700 får användas som tidigare, dvs. vid upp till fyra behandlingstillfällen. Högsta dos är tre liter per hektar och totalt över säsongen får användas upp till sex liter per hektar. Betorna får inte behandlas efter passerat åttabladdstadium, vilket innebär runt 50 procents raddäckning.

Betanal Power blir den enda tillåtna fen-

medifamprodukten för bredsprutning. Den kommer därmed att ingå i programmet för i princip alla betodlare. Produkten får användas vid upp till tre behandlingstillfällen. Högsta dos är 0,6 liter per hektar och totalt över säsongen får användas upp till 1,8 liter per hektar. En allvarlig begränsning är kravet på en minsta koncentrationsnivå på 0,4 liter produkt per 100 liter vatten. Det

Detta projekt
har finansierats
med medel från SLF

innebär att vattenmängden måste begränsas till högst 150 liter per hektar samtidigt som enbart fulldosen 0,6 liter per hektar kan användas. Detta koncentrationskrav innebär att möjligheten till en behovsanpassning av dosen till rådande ogräsflora nästan helt försvinner. Undantaget blir vid användning av vattenmängder under 150 liter per hektar.

Vid lägre koncentration i sprutvätskan än 0,4 procent riskerar man att få problem med stopp i munstycksfiltren. Risken ökar med ökad volym sprutvätska som passerar munstycket. Där problem uppstått har det varit efter att man kört ut flera sprutor i rad. Det finns inga kända tillsatsmedel eller andra knep vid blandningen som löser problemet. Försäkra dig om att du startar säsongen med rengjorda munstycksfilter.

Risken ska inte förväxlas med gamla tiders flockningsproblem med äldre fenmedifamformuleringar. Dessa gav problem i tanken ungefär som när man håller sur grädde i kaffe. Betanal Power ger inga

sådana problem. I stället handlar det om någon form av partikel eller mjölbildning då den här formuleringen ska hålla sig flytande i låga koncentrationer i vatten. Det säljande företaget, Bayer CropScience, har klart deklarerat att man inte tar ansvar för problem som uppstår då koncentrationen understiger 0,4 procent i sprutvätskan.

Produkter innehållande enbart fenmedifam, som Betanal SC och Betasana 2000, får inte längre användas. Undantaget är produkten Betasana SC som nyligen har blivit godkänd för användning mot ogräs i sockerbetor, men enbart med bandspruta. Dosen är begränsad till högst en liter per hektar och behandling högst tre gånger per säsong. I praktiken får därför produkten högst marginell betydelse. Det är oklart om handeln kommer att saluföra produkten.

Produkter innehållande enbart etufumesat, som Trammat 50 SC och Partner, får inte längre användas.

För Safari och Pyramin DF finns inga förändringar i regelverket mot 2010.

FOTO: ROBERT OLSSON, NBR

En viktig medhjälpare i ogräsbekämpningen är ett jämnt och fullgott betbestånd med välutvecklad och frisk blast på hela fältet.

Råd och dåd runt problemogräsen

► Raps

Raps slås lättast ut på knockout. Den utvecklar tidigt i sin utveckling en pålrot med reservnärning. Långsam utmattning med upprepade smådosor är därför en sämre strategi. Den gror under lång tid och varje våg måste slås ut efterhand. Så länge rapsen har hjärtblad är Goltix alternativ nummer ett. Vid fyra örtblad eller mer gäller Safari. Bytet bör göras tidigare vid dålig markfukt. Ofta styrs övergången till Safari av övriga floran.

► Baldersbrå

Baldersbrå ska helst bekämpas innan den är så stor att den syns och kan artbestämmas. Så länge den är osynlig och fram till som längst då plantan är stor som en enkrona gäller Goltix, därefter Safari som normalt fungerar hyfsat tills plantan nått en femkronas storlek.

FOTO: ROBERT OLSSON, NBR

Det måste bli rätt från början! Utrymmet för misstag eller misslyckade behandlingar är praktiskt taget borta. Såvida man inte vill hålla i skaffet på Lysbrohackan.

► Trampört

Välj Goltix i första hand. Sätt in Safari efter behov först vid TIII och TIV.

► Näva

Välj en hög Goltixdos i första hand genom programmet. Vid god markfukt i ytan eller omedelbart före ett förväntat regn kan 2 kg Pyramin mellan sådd och uppkomst vara ett bra alternativ. Safari har ofta bara en hämmande effekt där hjälp krävs av en avslutande radrensning och helst ett bra betbestånd utan luckor.

► Målla

Kanske vårt vanligaste ogräs som också ofta förekommer i stort antal. Därtill är den kraftigt skördesänkande och måste bort. Den är inte svårbekämpad så länge den inte passerat 2–4 örtblad. I försöken har 0,75–1 kg Goltix vid TI–TIII gett fullgod effekt. Det är viktigt att hålla koll på fälten ända fram i juni. Målla som grott efter radrensning är inget stort problem i Sverige. Skulle vi få hårdare begränsningar i vår användning av Goltix ökar risken.

Nyckelåtgärder vid ogräsbekämpning

► Gör första körningen i tid.

Om ogräsen kommer upp före betorna: Överväg en behandling med glyfosat före betornas uppkomst.

► Vänta inte för länge med andra körningen, normalt 7–10 dagar.

Efter andra körningen ska fältet vara fritt från ogräs. De ogräs som står kvar då är oftast de som ger störst problem och skördesänkning.

► Sätt in en tredje och eventuellt fjärde behandling då nygrodda ogräs närmar sig två örtblad.

► Ersätt, där och när du ser fördelarna, sprutningen med radrensning.

► Se till att sista åtgärden ligger sent nog, normalt in i juni månad.

FOTO: ROBERT OLSSON, NBR

Radrensning utgör en viktig del av ogräsbekämpningen i svensk betodling. Enligt Nordic Sugars bedömning radrensades 20 000 hektar 2010. Omkring 5 000 hektar av dessa körs med 12–18-radiga radrensnare utrustade med kamerastyrning. Det innebär möjlighet till säker "nära raden körning", hög kapacitet och en "klar knopp" även efter långa dagspass.

Rekommendationer 2011

Tidpunkt		Produkt	Dos l/ha
TI	Första efter uppkomst	Goltix + Betanal Power	1,5 + 0,6
TII	Andra efter uppkomst	Goltix + Betanal Power	1,0 + 0,6
TIII	Tredje efter uppkomst	Goltix + Betanal Power	1,0 + 0,6

Till alla behandlingar ska tillsättas olja.

Behandling på ogräsens hjärtbladstadium eller senast vid 1–2 örtblad. Intervall normalt 7–12 dagar.

Vid problemogräs

Snärjmåra

Kör 30 g Safari som TIV.

Näva, raps, baldersbrå, trampört

Alt 1. Öka dosen av Goltix till 1,5–2 l per behandling vid TI–TIII.

Alt 2. Sätt in en behandling före starten av ordinarie efter uppkomst-program.

a. Behandling mellan sådd och uppkomst eller strax efter betornas uppkomst med 1,5–2 kg Goltix.

b. Behandling mellan sådd och uppkomst med 2 kg Pyramin mot näva. Kräver god markfukt.

c. Behandling med 0,75–1,0 l glyfosatprodukt (360 g/l) före betornas uppkomst. Kör inte vid sprickbildning.

Alt 3. Tillsätt 10+20+20 g Safari med början vid TI eller TII. Undvik att köra Safari tillsammans med högre dos av Goltix än 0,75 l. Kombinationen kan ge försämrad effekt av Safari.

Åkerbinda

Ersätt 0,75 l Goltix med 0,75 kg Pyramin vid TI. Från TII och framåt, tillsätt 0,5–0,75 kg Pyramin.

Baldersbrå

Minst 1 kg Goltix i varje körning.